

ВОЛКОВА Ангеліна,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ

Питання спадщини завжди було і залишатиметься актуальним для громадянина, суспільства і держави в цілому, оскільки воно стосується інтересів кожного. Як відомо на практиці, громадяни постійно зіштовхуються з різними труднощами, які пов'язані зі спадщиною, а саме з укладенням заповітів, їх оскарженням, прийняттям спадщини та іншими. Право спадкування тісно пов'язане з правом власності, оскільки спадкування є одним із засобів набуття права власності. Під час аналізу справ про спадкування виникають певні проблеми, які виникають при переході прав і обов'язків спадкодавця до спадкоємців, а також при оформленні їхніх прав.

Спадкове право можна вважати інститутом цивільного права України, оскільки воно має всі його ознаки, а саме – це система пов'язаних між собою цивільно-правових норм, що регулюють певну групу однорідних суспільних відносин, тобто встановлюють порядок переходу прав та обов'язків померлої особи за правом спадкування [1].

На законодавчому рівні питання спадкування регулюється: Цивільним кодексом України, Законом України «Про нотаріат», у судовій практиці застосовується Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 № 7 «Про судову практику у справах про спадкування» та інші нормативно-правові акти. Керуючись загальними правилами, спадкоємці ділять між собою майно, яке на момент смерті спадкодавця перебувало у його власності, як правило, це те майно, яке зареєстроване за померлим [2].

Відповідно до ст. 1216 ЦК України, спадкування - це перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла, до інших осіб (спадкоємців). Моментом відкриття спадщини вважається день смерті особи або день, з якого вона оголошується померлою.

З моменту відкриття спадщини закон надає можливість спадкоємцю,

який бажає прийняти спадщину і який постійно не проживав зі спадкодавцем, зобов'язаний протягом шести місяців подати нотаріусу заяву про прийняття спадщини, якщо ж заяву не було подано у зазначений строк він вважається таким, що не прийняв її. Але у випадку пропуску шестимісячного строку для прийняття спадщини у спадкоємця є декілька варіантів вирішення такої проблеми: по-перше, спадкоємець може подати до суду позов про надання додаткового строку для прийняття спадщини, тобто він зобов'язаний довести, що для пропущення строку прийняття спадщини були поважні причини (хвороба, незнання особи про смерть спадкодавця та інші поважні причини), відповідно такі обставини потрібно обов'язково довести належними доказами у встановленому законодавством порядку; по-друге, доведення спадкоємцем, що він прийняв спадщину, але лише у випадку якщо на момент смерті спадкоємець проживав разом з померлим. Доказами щодо проживання спадкоємця з спадкодавцем може бути не лише однакова адреса реєстрації місця проживання зі спадкодавцем, але й інші письмові докази: довідка відповідного органу місцевого самоврядування, договори оренди житла тощо.

Згідно ч. 3 ст. 1268 ЦК України спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом шестимісячного строку з моменту відкриття спадщини, він не заявив про відмову від неї [3].

Отже, на даний момент існує достатньо нюансів у питаннях про спадкування, переважно вони пов'язані з незнанням спадкоємцями інформації про заповіт, а також про сам порядок спадкування. Пріоритетне право на спадкування мають особи, які зазначені в заповіті, тобто, що призначені спадкоємцями відповідно до волі самого заповідача, але виникають проблеми внаслідок яких спадкоємці зобов'язані звертатися до суду для захисту своїх прав шляхом подання позову про визнання права власності на майно в порядку спадкування. Законодавство України вимагає вдосконалення передбаченої процедури прийняття спадщини, захисту прав спадкоємців під час набуття права власності, вирішення проблем, які можуть виникнути у даному питанні, і саме головне це правильне оформлення права власності на спадщину у встановленому законом порядку.

Список використаних джерел:

1. Окремі питання спадкування: веб сайт. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_37154
2. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 № 7 «Про судову практику у справах про спадкування»
3. Проблеми спадкування: веб сайт. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/problemi-spadkuvannya.html>